

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2026.30.1301

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], gericht tegen de beslissing van de Examencommissie van de School of Business and Economics (hierna: verweerster), om het verzoek om het verplichte uitwisselingsonderdeel te vervangen door een alternatief onderwijsprogramma af te wijzen.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 3 november 2025 beroep ingesteld bij het College van Beroep voor de Examens (hierna: College) tegen de beslissing van verweerster van 13 oktober 2025. Op 13 november 2025 heeft het College aan verweerster gevraagd om in overleg met appellant na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Op 27 november 2025 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen appellant en verweerster. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen. Verweerder heeft op 12 januari 2026 een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 13 februari 2026. Appellant was aanwezig bij de zitting. Namens verweerster waren dr. H. Houba (examencommissielid SBE), J.G. Vleut (secretaris examencommissie SBE) en W. Kwok (Ondersteuner secretaris examencommissie SBE) verschenen. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellant volgt de bacheloropleiding International Business Administration. Een verplicht onderdeel van het programma is de onderwijsseenheid Exchange van 30 studiepunten (EC). Studenten zijn verplicht hiervoor één semester aan een buitenlandse universiteit te studeren. Dit geldt voor alle IBA studenten die in 2012 of later met de opleiding zijn gestart. De verplichting is opgenomen in artikel 12.1 lid 5d van de Onderwijs- en Examenregeling SBE 2025-2026 (hierna: de OER).

Voor internationale IBA studenten die hun vooropleiding aan een niet-Nederlandse instelling (d.w.z. niet in Nederland) hebben gevolgd, geldt een uitzondering. Deze studenten kunnen ervoor kiezen om in plaats van een exchange semester een vervangende minor te volgen. Hiervoor is toestemming van verweerster vereist.

Op 7 oktober 2025 heeft appellant bij verweerster verzocht om het verplichte uitwisselingsonderdeel binnen de opleiding te mogen vervangen door een alternatief onderwijsprogramma binnen de VU of in Nederland. Verweerster heeft dat verzoek bij beslissing van 13 oktober 2025 afgewezen.

III. Standpunten van partijen

Standpunt van appellant

Appellant kan zich niet verenigen met de beslissing van verweerster. Binnen de opleiding International Business Administration is een buitenlandse uitwisseling een verplicht onderdeel van het curriculum. Appellant verzoekt dit te mogen vervangen door een alternatief programma binnen Nederland, omdat hij door persoonlijke en professionele omstandigheden niet langdurig in het buitenland kan verblijven. Hij traint op hoog niveau kinderen met een NOC*NSF-topsportstatus en verblijft jaarlijks acht tot twaalf weken in Oostenrijk tijdens het skiseizoen. Hij wisselt zijn verblijf in Oostenrijk en Nederland met elkaar af. Daarnaast runt hij een eigen onderneming, en stelt hij dat langdurige afwezigheid organisatorisch en financieel moeilijk uitvoerbaar is.

Verder stelt appellant dat de verplichte uitwisseling aanzienlijke persoonlijke kosten meebrengt. Volgens hem heeft verweerster artikel 7.50 WHW, waarin wordt verboden andere dan bij nadere regeling expliciet toegestane kosten in rekening te brengen, onjuist uitgelegd. De Regeling andere bijdragen beperkt de toegestane kosten tot practica, excursies en workshops binnen de opleiding, terwijl een verplichte buitenlandse uitwisseling daar niet onder valt. Omdat de opleiding IBA bovendien niet is aangewezen als opleiding met een 'bijzondere aard', ontbreekt volgens appellant een wettelijke grondslag om studenten te verplichten tot substantiële kosten voor dit curriculumonderdeel.

Appellant voert tevens aan dat de beslissing in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. Volgens vaste jurisprudentie van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO) moet een instelling, wanneer een verplicht onderdeel tot aanzienlijke kosten leidt, een redelijk en kosteloos alternatief aanbieden. In dit geval ontbreekt zo'n alternatief, terwijl de financiële en organisatorische belasting voor appellant groot is.

Daarnaast meent appellant dat verweerster zijn persoonlijke omstandigheden onvoldoende heeft meegewogen. Zijn werkzaamheden als topsporttrainer en ondernemer hadden volgens hem in de beoordeling moeten worden betrokken. Dat deze activiteiten al bestonden bij de start van de studie, acht hij niet relevant. Appellant stelt dat hij zich vooraf niet heeft verdiept in het programma, en dat hij pas op de eerste dag van de opleiding kennisnam van de verplichte Exchange. Bij de gevolgen van de uitwisseling heeft hij op dat moment niet stilgestaan. Later realiseerde hij zich dat de logistiek en bijkomende kosten problematisch zijn voor zijn werk en bedrijf. Appellant heeft echter wel bewust voor de opleiding IBA gekozen vanwege het internationale karakter en wil aan de internationale elementen voldoen, maar dan vanuit Nederland en zonder extra kosten of gevolgen voor zijn onderneming. Het programma IBA wordt niet aangeboden aan de VU in een deeltijd-variant, waardoor appellant heeft gekozen voor de voltijdopleiding. Indien alle bijkomende kosten zouden worden gedekt door de opleiding of een fonds, zou hij bereid zijn de uitwisseling in het buitenland te volgen. Appellant vindt dat het zoeken naar een passend programma vanuit beide kanten moet komen en dat het principieel onjuist is om studenten te verplichten in het buitenland onderwijs te volgen.

Tot slot stelt appellant dat hij door zijn jaarlijkse werkzaamheden in Oostenrijk al beschikt over de internationale ervaring en interculturele competenties die met de uitwisseling worden beoogd. Voor hem heeft het programma geen aanvullende academische of persoonlijke meerwaarde, terwijl de belasting wel aanzienlijk is. Volgens appellant worden de leerdoelen van de onderwijseenheid Exchange gedekt door de eindtermen van de opleiding en komen deze elders al terug. Hij stelt daarom voor een opdracht in Nederland uit te voeren en wijst erop dat hij in zijn werk veel internationale contacten legt en onderhoudt.

Standpunt van verweerster

Verweerster stelt dat zij in redelijkheid tot haar beslissing is gekomen. Appellant volgt sinds het collegejaar 2024-2025 de bacheloropleiding International Business Administration. Voor alle studenten die in 2012 of later met deze opleiding zijn gestart, is deelname aan het studieonderdeel Exchange verplicht. Studenten studeren daarbij één semester aan een buitenlandse universiteit, zoals vastgelegd in artikel 12.1, lid 5d, van de OER. Alleen internationale studenten die hun vooropleiding buiten Nederland (aan een niet Nederlandse instelling) hebben gevolgd, kunnen – na toestemming – in plaats daarvan een vervangende minor doen. Volgens verweerster valt appellant niet binnen deze uitzonderingscategorie.

Verweerster ziet geen aanleiding om de hardheidsclausule toe te passen. Appellant heeft aangevoerd dat de kosten van de uitwisseling in strijd zijn met artikel 7.50 WHW en dat deelname grote gevolgen heeft voor zijn bedrijf, dat recent tegenslagen zou hebben ondervonden. Verweerster benadrukt dat zij geen extra kosten in rekening brengt voor deelname aan Exchange. Reis- en verblijfskosten komen voor rekening van de student en vallen volgens haar niet onder artikel 7.50 WHW. Daarnaast zijn financiële omstandigheden geen grond om de hardheidsclausule toe te passen, en vormt het hebben van een eigen bedrijf volgens verweerster een persoonlijke keuze die evenmin een bijzondere omstandigheid oplevert.

Verder wijst verweerster erop dat appellant bij de start van de opleiding wist dat Exchange verplicht was en dat hij had kunnen kiezen voor een opleiding zonder verplicht uitwisselingsprogramma in het buitenland, zoals de bachelor Bedrijfskunde. De opleiding IBA heeft een internationaal karakter, waarvan de verplichte uitwisseling een wezenlijk onderdeel vormt. Het uitwisselingsprogramma omvat onderwijs aan een buitenlandse (partner)universiteit, bestaande uit 12 EC met internationale oriëntatie en drie vakken met keuzeruimte. De aangeboden programma's door de buitenlandse universiteiten en het specifieke programma dat een student kiest wordt altijd beoordeeld door verweerster, zodat zij kan borgen dat de vakken passen binnen het onderwijsprogramma IBA.

Ter zitting kan verweerster niet beoordelen of een vrij programma een optie is voor appellant. Dat zou afzonderlijk moeten worden beoordeeld en een vrij programma moet altijd door verweerster worden goedgekeurd. Wel merkt zij op dat in dat geval op het getuigschrift zou worden vermeld dat appellant een vrij programma heeft gevolgd in plaats van het reguliere IBA-programma.

Ten aanzien van de stelling van appellant dat hij door zijn recente verblijf in Azië en zijn werkzaamheden in Oostenrijk al aan de leerdoelen van de studie heeft voldaan, voert verweerster aan dat appellant tijdens het schikkingsgesprek heeft toegelicht dat het verblijf in Azië een vakantie betrof en dat zijn werkzaamheden in Oostenrijk bestaan uit het geven van skilessen aan kinderen op topsportniveau. Deze activiteiten sluiten volgens verweerster niet of onvoldoende aan bij de academische leerdoelen van de onderwijseenheid. Verweerster heeft appellant nog aangeboden op exchange te gaan in Oostenrijk, zodat hij dit kon combineren met zijn werkzaamheden daar, maar dit aanbod heeft hij niet geaccepteerd.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellant is tijdig ingesteld en voldoet ook aan de wettelijke eisen. Het beroep is derhalve ontvankelijk.

In deze zaak gaat het om de afwijzende beslissing van verweerster op het verzoek van appellant om een alternatief voor de onderwijseenheid Exchange. Appellant heeft verzocht het verplichte uitwisselingsonderdeel te mogen vervangen door een alternatief onderwijsprogramma binnen de VU of elders in Nederland, gelet op zijn persoonlijke en professionele omstandigheden.

Op basis van het dossier en de toelichting van verweerster is voor het College duidelijk geworden dat het exchange-semester een wezenlijk en verplicht onderdeel vormt van de opleiding International Business Administration. Appellant heeft om een alternatief verzocht omdat hij geen kosten wil maken voor de uitwisseling en omdat deelname volgens hem problemen oplevert in verband met zijn werkzaamheden als skileraar en zijn eigen onderneming. Het College oordeelt dat appellant geen omstandigheden heeft

aangevoerd die ertoe leiden dat toepassing van het reguliere programma tot een onbillijkheid van overwegende aard zou leiden. Appellant heeft niet inzichtelijk gemaakt welke concrete problemen voor zijn onderneming zouden ontstaan door deelname aan het uitwisselingsprogramma, noch heeft hij aannemelijk gemaakt dat hij zijn onderneming niet vanuit het buitenland kan voortzetten. Appellant heeft bovendien niet onderbouwd waarom het door verweerster voorgestelde alternatief om het uitwisselingsprogramma in Oostenrijk te volgen voor hem geen reële mogelijkheid is. Het beroep op de hardheidsclausule is daarom onvoldoende onderbouwd en biedt geen aanleiding om van het reguliere programma af te wijken. De stelling van appellant dat de kosten van de uitwisseling niet voor rekening van de student zouden mogen komen, vormt evenmin een grond voor een uitzondering.

Verweerster heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de door appellant genoemde activiteiten, namelijk het geven van skilessen en een verblijf in het buitenland in de vorm van een vakantie, niet aansluiten bij de academische leerdoelen van het uitwisselingsprogramma aan een buitenlandse universiteit.

Gelet op het voorgaande komt het College tot de conclusie dat het beroep van appellant niet slaagt. Verweerster heeft in redelijkheid tot haar beslissing kunnen komen. Dit leidt tot de volgende beslissing.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 10 april 2026, door mr. M. van Bruggen, voorzitter, dr. J.R. Hulst en R.A. Brouwer, leden, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

mr. M. van Bruggen,
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken.